

ZPH TEMEL YATIRIM RİSKLERİ, RİSK ÖLÇÜM ESASLARI VE DEĞERLEME ESASLARI

TEMEL YATIRIM RİSKLERİ VE RİSKLERİN ÖLÇÜMÜ

Yatırımcılar Fon'a yatırım yapmadan önce Fon'la ilgili temel yatırım risklerini değerlendirmelidirler. Fon'un maruz kalabileceği temel risklerden kaynaklanabilecek değişimler sonucunda Fon birim pay fiyatındaki olası düşümlere bağlı olarak yatırımlarının değerinin başlangıç değerinin altına düşebileceğini yatırımcılar göz önünde bulundurmalıdır.

Fonun maruz kalabileceği riskler şunlardır:

1) Piyasa Riski: Piyasa riski ile yatırımı temsil eden finansal araçların, kar oranları nedeniyle meydana gelebilecek zarar riski ifade edilmektedir. Söz konusu risklerin detaylarına aşağıda yer verilmektedir:

a- Kara Katılım Oranı Riski: Fon portföyüne kara katılıma dayalı varlıkların (katılım hesabı vb.) dahil edilmesi halinde, söz konusu varlıkların değerinde piyasalarda yaşanabilecek katılım oranları değişimleri nedeniyle oluşan riski ifade eder

b- Kira Sertifikası Fiyat Riski: Fon portföyüne kira sertifikası dahil edilmesi halinde, kira sertifikası fiyatlarında oluşabilecek dalgalanmalar nedeniyle Fon'un maruz kalacağı zarar olasılığını ifade etmektedir.

2) Karşı Taraf Riski: Karşı tarafın sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek istememesi ve/veya yerine getirememesi veya takas işlemlerinde ortaya çıkan aksaklıklar sonucunda ödemenin yapılamaması riskini ifade etmektedir.

3) Likidite Riski: Fon portföyünde bulunan finansal varlıkların istenildiği anda piyasa fiyatından nakde dönüştürülebilmesi halinde ortaya çıkan zarar olasılığıdır.

4) Kaldıraç Yaratan İşlem Riski: Fon portföyüne türev araç (vadeli işlem sözleşmeleri), saklı türev araç, varant, sertifika dahil edilmesi ve diğer herhangi bir yöntemle kaldıraç yaratan benzeri işlemlerde bulunulması halinde, başlangıç yatırımı ile başlangıç yatırımının üzerinde pozisyon alınması sebebi ile fonun başlangıç yatırımından daha yüksek zarar kaydedebilme olasılığı kaldıraç riskini ifade eder.

5) Operasyonel Risk: Operasyonel risk, fonun operasyonel süreçlerindeki aksamalar sonucunda zarar oluşması olasılığını ifade eder. Operasyonel riskin kaynakları arasında kullanılan sistemlerin yetersizliği, başarısız yönetim, personelin hatalı ya da hileli işlemleri gibi kurum içi etkenlerin yanı sıra doğal afetler, rekabet koşulları, politik rejim değişikliği gibi kurum dışı etkenler de olabilir.

6) Yoğunlaşma Riski: Belli bir varlığa ve/veya vadeye yoğun yatırım yapılması sonucu fonun bu varlığın ve vadenin içerdiği risklere maruz kalmasıdır.

7) Korelasyon Riski: Farklı finansal varlıkların piyasa koşulları altında belirli bir zaman dilimi içerisinde aynı anda değer kazanması ya da kaybetmesine paralel olarak, en az iki farklı finansal varlığın birbirleri ile olan pozitif veya negatif yönlü ilişkileri nedeniyle doğabilecek zarar ihtimalini ifade eder.

8) Yasal Risk: Fonun katılma paylarının satıldığı dönemden sonra mevzuatta ve düzenleyici otoritelerin düzenlemelerinde meydana gelebilecek değişikliklerden olumsuz etkilenmesi riskidir.

9) İtibar riski: Kamuoyunun olumsuz görüşlerinin, Kurucu'nun faaliyet ve gelirleri üzerindeki mevcut ve olası etkilerini ifade etmektedir.

10) İhraççı Riski: Olumsuz koşullardan dolayı ihraççının yükümlülüklerini kısmen veya tamamen zamanında yerine getirmemesi nedeniyle yatırımcının karşılaşılabileceği zarar olasılığını ifade eder.

11)Açığa Satış Riski: Fon portföyü içerisinden açığa satış yapılan finansal enstrümanların piyasa likiditesinin daralması sebebiyle ödünç karşılığı ve/veya doğrudan açığa satış imkanlarının azalması durumunu ifade etmektedir.

12) Etik Risk: Dolandırıcılık, suiistimal, zimmete para geçirme, hırsızlık gibi nedenler ile Fon'u zarara uğratabilecek kasıtlı eylemler yada Kurucu'nun itibarını olumsuz etkileyecek suçların (örneğin, kara para aklanması) işlenmesi riskidir.

13) Teminat Riski: Türev araçlar üzerin den alınan bir pozisyonun güvencesi olarak alınan teminatın, teminatı zorunlu haller sebebi ile likidite etmesi halinde piyasaya göre değerlendirme değerinin beklenen türev pozisyon değerini karşılayamaması veya doğrudan, teminatın niteliği ile ilgili olumsuzlukların bulunması olasılığının ortaya çıkması.

Kaldıraç Yaratın İşlemler

Fon portföyüne kaldıraç yaratan işlemlerden; Portföye riskten korunma ve/veya yatırım amacıyla fonun türüne ve yatırım stratejisine uygun olacak şekilde, Kurulca belirlenecek esaslar çerçevesinde ve Danışma Kurulundan icazeti alınan tezgahüstü piyasalar (OTC)'da tek taraflı olarak verilen söz (vaad) ile forward gibi vadeli işlemleri maksimum tek tarafı bağlayıcı tercihi ile dâhil edilebilir. Fon bu yöntemle ve İslami finans prensiplerine uygun diğer yöntemlerle kredi sağlayarak kaldıraç yaratan benzeri işlemleri de yapabilir.

Kaldıraç Yaratın İşlemlerin Fonun Risk Profiline Olası Etkileri

Maksimum olası kaybın/kazancın kaldıraç yaratan işlemleri gerçekleştirmek için gerekli olan yatırım oranı, kaldıraç nedeniyle daha fazladır. Kaldıraçlı işlem yapabilmek için kullanılan teminat, işlem büyüklüğünün belli bir oranındadır. Düşük teminat miktarıyla büyük pozisyonlar alınmasına olanak sağlayan kaldıraçlı işlemler, ters pozisyonda kalınması durumunda kayıplara neden olabilir. Fon portföyünde kaldıraç yaratan işlemlerde uzun/kısa pozisyon alındığında, kaldıraç etkisinden dolayı, işlem fiyatlarında bir birimlik aşağı/yukarı yönlü hareket fonda bir birimden daha fazla oynaklığa neden olur. Kaldıraç oranı arttıkça hem getiri hem de risk artar. Riskin kontrol altına alınabilmesi için kaldıraç oranının belirlenen kaldıraç limitini aşmaması gerekir.

Kaldıraç yaratan işlemlerden kaynaklanan riskin ölçümünde Rehber'de belirlenen esaslar çerçevesinde Mutlak RMD yöntemi kullanılacaktır. Fon'un mutlak riske maruz değeri fon toplam değerinin %25'ini aşamaz. Fonun mutlak riske maruz değeri fon toplam değerinin %25'ini aşamaz.

Kaldıraç yaratan işlemlere ilişkin olarak araç bazında ayrı ayrı hesaplanan pozisyonların mutlak değerlerinin toplanması (sum of notionals) suretiyle ulaşılan toplam pozisyonun fon toplam değerine oranına “kaldıraç” denir. Fonun kaldıraç limiti %400’dir.

RİSK ÖLÇÜM ESASLARI:

Fonun maruz kalabileceği risklerin ölçümünde kullanılan yöntemler şunlardır:

Fonun yatırım stratejisi ile yatırım yapılan varlıkların yapısına ve risk düzeyine uygun bir risk yönetim sistemi oluşturulmuştur. Risklerin ölçümünde uluslararası kabul görmüş, düzenlemelerde yer verilen standart ve gelişmiş istatistik yöntemler kullanılır. Hesaplamalar izleyen günlere ait risk tahmini içerdiğinden, tahminlerin isabetliliği sonradan gerçekleşen değerler ile karşılaştırılarak günlük olarak izlenir.

Piyasa Riskini Oluşturan İşlemlerin Ölçümü, Kullanılan Parametreler ve Uygulama Esasları

Piyasa Riski: Fon portföyünün maruz kaldığı piyasa riski, günlük olarak Riske Maruz Değer (RMD) yöntemi ile ölçülür.

Riske maruz değer, fon portföy değerinin normal piyasa koşulları altında ve belli bir dönem dahilinde maruz kalabileceği en yüksek zararı belli bir güven aralığında ifade eden değerdir. RMD yönteminde parametrik yöntem tercih edilerek, % 99 güven düzeyinde bir günlük elde tutma süresi varsayımı altında hesaplama yapılır. Hesaplama en az 250 iş günü kapsayacak şekilde gözlem süresi belirlenir. Ancak olağan dışı piyasa koşullarının varlığı halinde gözlem süresi kısaltılır. RMD hesaplamalarına fon portföyünde yer alan tüm varlık ve işlemler dahil edilir. Türev araçlarından kaynaklanan riskler bu kapsamda dikkate alınır.

Karşı Taraf Riski; Fonda firmaların ihraç etkileri borçlanma araçlarına yatırım yapılabileceğinden kredi riski doğmaktadır. Kredi riskinin ölçümünde ihracı gerçekleştirilen firmalar hakkında yeterli derecede mali analiz ve araştırma yapıldıktan sonra firmalar, uygulama da nicel ve nitel kriterlerden oluşan etkin bir derecelendirme sisteminden geçirilmektedir. Borçlanma araçlarını ihraç edecek firmalar için nicel kriterler, firmanın karlılığı borçluluk oranı, öz sermaye büyüklüğü, sektördeki pazar payı, gibi ölçülebilir değerlerden oluşurken, nitel kriterler, firmanın kurumsal yönetişimi, ile bağımsızlık, şeffaflık, hesap verilebilirlik, ve profesyonel yönetim gibi ölçülebilir olmaya değerlerden oluşmaktadır. Derecelendirmeden sonra asgari “yatırım yapılabilir seviyede” olan firmalara Yatırım Komitesinin onayı ile yatırım yapılabilir.

Bunun dışında Fon tezgahüstü piyasalar aracılığı ile türev araç sözleşmelerinde işlem yapabileceğinden karşı taraf riski mevcuttur. Borsa dışında taraf olunan türev araç sözleşmelerinin karşı tarafının denetime ve gözetime tabi finansal bir kurum (Banka, aracı kurum) olması zorunludur. Ayrıca karşı taraf derecelendirme notunun, derecelendirme yapmaya yetkili derecelendirme kuruluşlarının derecelendirme sistemine göre yatırım yapılabilir seviyede olduğu kontrol edilir.

Fon içerisinde likidite sağlama konusunda sorun oluşursa fon likidite riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Likidite riski piyasadaki işlem hacminin daraldığı dönemlerde fondaki

pozisyonların uygun fiyat, süre ve tutarlarda kapatılamaması sonucu ortaya çıkan zarar ihtimalini ifade etmektedir.

Likidite Riski: Fon portföyünde yer alan finansal varlıkların belli bir dönemdeki ortalama hacimleri, piyasanın ortalama işlem hacmine oranlanarak her bir varlık bazında likidite kat sayısı elde edilir. Fonun likidite kat sayısı, fon portföyünde yer alan varlıkların likidite katsayıları ve ağırlıkları kullanılarak hesaplanır. Likidite riski piyasadaki işlem hacminin daraldığı dönemlerde fondaki pozisyonların uygun fiyat, süre ve tutarlarda kapatılamaması sonucu ortaya çıkan zarar ihtimalini ifade etmektedir. Bir fonun likidite tutarı, fonu oluşturan varlıkların likiditelerinin toplamına eşittir. Fonun likidite oranı ise fonun likidite tutarının Toplam Portföy Değeri' ne bölümü ile bulunmaktadır.

Bütün aktifler için varsayılan doğal likidite tutarı sıfırdır. Likidite tercihleri ile ilgili yapılan ayarlar ile seçilen aktiflere ve/veya aktif sınıflarına yeni likidite değerleri atanmaktadır. Birden fazla likidite değeri atanan aktifler için bu değerlerden hangisinin (maksimum/minimum) aktifin likidite tutarı olarak kullanılacağı belirtilmektedir. Fondaki tüm aktiflerin likidite tutarları hesaplandıktan sonra, aktifler tek tek veya gruplar halinde likidite düzeltmelerinden geçerek fon bazında likidite düzeltme oranı hesaplanmaktadır.

Likidasyon süresi, fonu oluşturan varlıkların kaç gün içerisinde likide edilebileceğini gösterilmektedir. Fona atanmış likidite kuralları uygulandığında, eğer bir pozisyonun büyüklüğü o pozisyonun maksimum likidite tutarından küçük ise o pozisyon likide olmuş kabul edilir ve fon portföyünden çıkarılmaktadır. Eğer pozisyon büyüklüğü maksimum likidite tutarından büyük ise aradaki fark pozisyonun yeni büyüklüğü olarak atanır ve pozisyon fon portföyünde tutulmalıdır. İlk tur sonrası fon portföyünde kalan pozisyonlar (güncellenmiş büyüklük tutarları ile birlikte) tekrardan aynı işleme tabi tutulmaktadır. Bu işlem fon portföyündeki tüm pozisyonlar tamamen likide olana kadar tekrarlanır. Geçen gün sayısı likidasyon süresini vermektedir.

Operasyonel Risk: Şirket faaliyetleri içerisinde operasyonel risk unsurunu yaratmış ve yaratması beklenen tüm konular başlıklar halinde listelenir. Bu liste operasyonel risklerin olma ihtimali ve riskin gerçekleşmesi durumunda etkileri de yer alır. Ayrıca riskin meydana gelmemesi için alınması gereken tedbirlerde belirtilir. Söz konusu liste, Şirket çalışanlarına duyurulur ve yeni durumlara karşı devamlı güncellenir. Ayrıca operasyonel risk kapsamında, Şirket giderlerine yansıyan veri tabanında tutulmaktadır.

Fonun yasal ve mevzuat riskine konu olmaması bakımından yatırım kısıtlarının ilgili mevzuat, tebliğler, Yönetim Kurulu, Yatırım Komitesi kararlarına, Yatırım Karar Alma Süreci ve Yatırım İlkeleri Prosedürlerine, Risk Politikası ve ilgili dahili mevzuata uygunluğunun kontrolü ve gözetimi İç Kontrol Birimi tarafından günlük olarak yerine getirilir. Ayrıca, Fon'un kaldıraç limitine uygunluğunun kontrolü Risk Yönetim Birimi tarafından günlük olarak yerine getirilerek kaldıraç seviyesine ve limitlere uygunluk haftalık bazda raporlanır.

FON BİRİM PAY DEĞERİNİN, FON TOPLAM DEĞERİNİN VE FON PORTFÖY DEĞERİNİN BELİRLENME ESASLARI

1. "Fon Portföy Değeri", portföydeki varlıkların Finansal Raporlama Tebliği ve Rehber'de belirlenen esaslar ile Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin "Kolektif Yatırım Kuruluşu Portföylerinde Yer Alan Varlık ve İşlemlerin Değerleme Esasları Yönergesi"

hükümleri çerçevesinde hesaplanan değerlerinin toplamıdır. “Fon Toplam Değeri” ise, Fon Portföy Değerine varsa diğer varlıkların eklenmesi ve borçların düşülmesi suretiyle hesaplanır.

2. Fon’un birim pay değeri, fon toplam değerinin fon toplam pay sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır. Bu değer her iş günü sonu itibariyle Finansal Raporlama Tebliği’nde belirlenen ilkeler çerçevesinde hesaplanır ve katılma paylarının alım-satım yerlerinde ilan edilir.

3. Savaş, doğal afetler, ekonomik kriz, iletişim sistemlerinin çökmesi, portföydeki varlıkların ilgili olduğu pazarın, piyasanın, platformun kapanması, bilgisayar sistemlerinde meydana gelebilecek arızalar, şirketin mali durumunu etkileyebilecek önemli bir bilginin ortaya çıkması gibi olağanüstü durumların meydana gelmesi halinde, değerlendirme esaslarının tespiti hususunda Kurucu’nun yönetim kurulu karar alabilir. Ayrıca söz konusu olaylarla ilgili olarak KAP’ta açıklama yapılır.

4. 3. numaralı maddede belirtilen durumlarda, Kurulca uygun görülmesi halinde, katılma paylarının birim pay değerleri hesaplanmayabilir ve katılma paylarının alım satımı durdurulabilir.

VARLIKLARA İLİŞKİN DEĞERLEME YÖNTEMLERİ:

1. Kira Sertifikalarına İlişkin Genel Değerleme Esasları:

(1) Finansal Raporlama Tebliği hükümleri çerçevesinde, “TSPB Kolektif Yatırım Kuruluşu Portföylerinde Yer Alan Varlıkların Değerleme Esaslarına İlişkin Yönerge” (“Yönerge”) kapsamındaki kira sertifikalarının değerlemesinin yapıldığı tarihte borsa veya diğer pazarlarda işlem görmesi halinde, ileri valörlü işlemler hariç olmak üzere, en son seans ağırlıklı ortalama takas fiyatı (işlem görmemesi halinde ihraç/halka arz fiyatı), fon payı alım ve satım işlemlerinin fon fiyatının ilan edildiği tarihte geçerli olan fiyat esas alınarak gerçekleştirilmesi sebebiyle bir sonraki iş günü için iç verim oranı ile ilerletilerek değerlendirme fiyatı belirlenir. Yurtdışında ve yurtiçinde ihraç edilen yabancı para cinsinden kira sertifikaları için iç verim oranı ile ilerletilmesine gerek yoktur.

(2) Birikmiş kira hesaplanırken ilgili kıymetin ihraç sırasında belirtilen gün sayım konvansiyonu göz önünde bulundurulur. ABD doları cinsi Eurobondlarda 30/360 gün konvansiyonu, Avro cinsi Eurobondlarda ACT/ACT ISMA ve ACT365 konvansiyonunda gerçek gün sayısı kullanılır.

(3) Kupon içeren kira sertifikalarının değerlemesinde Yönerge Ek/2’sinde verilen yöntemlerden biri kullanılır.

1.1. Kira Sertifikalarına İlişkin Değerleme Yöntemi:

(a) Fon değerlendirme tarihinde ilgili kıymetin BİAŞ Borçlanma Araçları Piyasasının ilgili pazarında alım satıma konu olması halinde, en son seans ağırlıklı ortalama takas fiyatı esas alınarak bir sonraki iş günü için iç verim oranı ile ilerletilerek değerlendirme fiyatı belirlenir.

(b) Kupon tarihinde ödenecek dönemsel kupon oranının belli olduğu durumda, ilgili kıymetin değerlendirme tarihinde borsada alım satıma konu olmaması durumunda değerlendirme fiyatı son işlem tarihindeki kirli fiyat esas alınarak son işlem tarihindeki fiyattan hesaplanan getirinin

vade sonuna kadar devam edeceği varsayımıyla değerlendirilmesine kadar iç verim oranı ile ilerletilmesiyle belirlenir.

(c) Kupon tarihinde ödenecek dönemsel kupon oranının belli olmadığı durumda da (b) maddesindeki yöntem kullanılarak son işlem tarihindeki fiyattan hesaplanan iç verim oranı ile fon değerlendirilmesine kadar ilerletilerek belirlenir. Kupon oranı, vade başlangıcı ile fon değerlendirilme tarihi arasında BİST TRLEF endeksinin getirisi dönemleştirilerek ve (varsa) ihraççı tarafından açıklanan ek getiri oranı eklenerek belirlenir. Bu kupon oranının vade sonuna kadar devam edeceği varsayılır. Birikmiş kiranın hesaplanmasına ilişkin detaylar Yönerge'nin Ek/1'inde verilmiştir.

2. Varlığa ve İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetlere İlişkin Değerleme Yöntemi:

(a) Değerleme gününde ilgili kıymetin BİAŞ Borçlanma Araçları Piyasasının ilgili pazarında alım satıma konu olması halinde, en son seans ortalama takas fiyatı esas alınarak fon değerlendirilme tarihi olan bir sonraki iş günü için iç verim oranı ile ilerletilerek değerlendirilme fiyatı belirlenir.

(b) Değerleme gününde ilgili kıymetin BİAŞ Borçlanma Araçları Piyasasının ilgili pazarında alım satıma konu olmaması halinde ise son işlem tarihindeki kirli fiyat esas alınarak son işlem tarihindeki fiyattan hesaplanan getirinin vade sonuna kadar devam edeceği varsayımıyla fon değerlendirilmesine kadar iç verim oranı ile ilerletilmesiyle belirlenir.

3. Teminatlı Menkul Kıymetlere İlişkin Değerleme Yöntemi:

(a) Değerleme gününde ilgili kıymetin ilgili kıymetin BİAŞ Borçlanma Araçları Piyasasının ilgili pazarında alım satıma konu olması halinde, en son seans ortalama takas fiyatı esas alınarak fon değerlendirilme tarihi olan bir sonraki iş günü için iç verim oranı ile ilerletilerek değerlendirilme fiyatı belirlenir.

(b) Değerleme gününde ilgili kıymetin BİAŞ Borçlanma Araçları Piyasasının ilgili pazarında alım satıma konu olmaması halinde ise son işlem tarihindeki kirli fiyat esas alınarak son işlem tarihindeki fiyattan hesaplanan getirinin vade sonuna kadar devam edeceği varsayımıyla fon değerlendirilmesine kadar iç verim oranı ile ilerletilmesiyle belirlenir.

4. Organize Piyasada İşlem Görmeyen Türev Araç Sözleşmelerine İlişkin Değerleme Yöntemi:

(a) Borsa dışı türev araç sözleşmeleri fon portföyüne dahil edilmeden önce, Yatırım Fonları Rehberi'nin 5.2. maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde söz konusu varlıkların “adil bir fiyat” içerip içermediği yeterli ve genel kabul görmüş bir fiyatlama modeli kullanılarak değerlendirilir.

(b) Fiyat açıklama dönemlerinde forward ve opsiyon sözleşmesinin değerlemesinde güncel piyasa fiyatı kullanılır. Karşı taraftan fiyat kotasyonu alındığı durumlarda söz konusu fiyat değerlemede kullanılmadan önce fiyatın uygunluğu yeterli ve genel kabul görmüş bir fiyatlama modeli aracılığıyla ve diğer prosedürler çerçevesinde değerlendirilir.

(c) Değerlemede kullanılmak üzere güncel piyasa fiyatının bulunmadığı durumlarda ve/veya karşı taraftan fiyat kotasyonu alınamadığı durumlarda yeterli ve kabul görmüş bir fiyatlama modeli kullanılarak değerlendirme yapılır. Bu tür sözleşmeler için uygulanabilecek genel esaslar aşağıdaki gibidir:

Forward sözleşmeler için dayanak varlığın spot fiyatına değerlendirme günü ile forward işlemin vade tarihi arasındaki gün sayısına tekabül eden uygun TL ve döviz piyasa faizleri ile ilerletilerek teorik fiyat hesaplanır. Dayanak varlığın spot fiyatı Finansal Raporlama Tebliği'nin fiyat raporlarına ilişkin portföy değerlendirme esasları başlıklı 9 uncu maddesinde yer alan esaslara göre tespit edilir.

Opsiyon sözleşmelerinde, opsiyon sözleşmesinin yapısına ve dayanak varlığa uygun olanı Black-Scholes modeli, Binomial model veya Monte-Carlo simülasyonu gibi genel kabul görmüş yöntemlerde değerlemeye esas varlığa uygun olanı tercih edilerek hesaplanır. Opsiyon sözleşmesinin yapısına ve dayanak varlığa göre ilgili veri dağıtım kanallarından ilgili hesaplama araçları kullanılacaktır. Bu yöntemlerle elde edilen ve 100 baz puanlık yüzdesel prim alış/satış kotasyonu varsayımı ile teorik fiyatı (opsiyon alınması halinde-bid veya opsiyon satılması halinde-ask) belirlenecektir. Dayanak varlığın spot fiyatı Finansal Raporlama Tebliği'nin fiyat raporlarına ilişkin portföy değerlendirme esasları başlıklı 9 uncu maddesinde yer alan esaslara göre tespit edilir.

Borsa dışı sözleşmelerin nitelikleri dikkate alınarak farklı yöntemler de belirlenebilir.

(d) Karşı taraftan fiyat kotasyonu alındığı durumlarda hesaplanan teorik fiyat ile karşı tarafın verdiği fiyat arasında oluşması muhtemel farkın kabul edilebilir seviyesinin hesaplanan teorik fiyatın en fazla %20'si kadar olması esastır.

Söz konusu varlıklara ilişkin alınan kotasyon ile hesaplanan teorik fiyat arasında %20 veya daha fazla oranda fark olması halinde, kotasyon fiyatının marj içine çekilmesi için karşı kuruma başvurulur. Karşı tarafın hesapladığı yeni fiyatın yine marj içinde olmaması halinde, Risk Yönetimi Birimi tarafından Genel Müdür'e yazılı ve gerekçeli bilgilendirme yapılarak alınan son fiyat üzerinden işlem gerçekleştirilir ve değerlemede bu fiyat kullanılır.

Alınan varlıklar portföye dahil edildikten sonra vade sonuna kadar karşı taraftan fiyat kotasyonu alınarak yukarıdaki prosedür tekrarlanır.

5. Borsa Dışı Vaad Sözleşmelerine İlişkin Değerleme Yöntemi:

(a) Borsa Dışı vaad sözleşmelerinin "adil bir fiyat" içerip içermediği sözleşmenin getirisi ile borsada veya borsa dışında işlem gören benzer vade yapısına sahip işlemlerin ortalama getirisinin karşılaştırılması gibi yöntemler kullanılarak kontrol edilir.

(b) Bu sözleşmeler, vade sonuna kadar işleme ait iç verim oranı ile değerlendirilir.

6. İleri Valörlü Kira Sertifikaları İşlemlerine İlişkin Değerleme Yöntemi:

(a) İleri valörlü alınan kira sertifikaları valör tarihine kadar diğer kira sertifikalarının arasına dahil edilmez. İleri valörlü satılan kira sertifikaları ise valör tarihine kadar portföy değeri tablosunda kalmaya ve değerlendirilmeye devam eder. İleri valörlü kira sertifikaları alım ve

satım işlemleri ayrı bir vadeli işlem sözleşmesi olarak değerlendirilir. İşlem tutarları ise valör tarihine kadar takastan alacak veya takasa borç olarak takip edilir.

(b) İleri valörlü sözleşmenin değeri alış ve satış işlemlerinde aynı yöntemle hesaplanırken işlem alış ise pozitif (+), satış ise negatif (-) bir değer olarak portföy değeri tablosuna yansır. Aynı valörde ve aynı nominal değerde hem alış hem de satış yapılmış ise portföy değeri tablosunda her iki işlem aynı değerde fakat alış işlemi pozitif (+) satış işlemi ise negatif (-) olarak gözükecektir. Bu şekilde açtığı pozisyonu ters işlemle kapatmış olan fonlarda bu işlemler portföy değeri üzerinde bir etki yaratmayacaktır.

(c) İleri valörlü işlemlerin değerlemesi ise aşağıdaki formüle göre yapılacaktır:

$$\text{İşlemin değeri} = \text{Vade sonu Değeri} / (1 + \text{Bileşik Getiri Oranı} / 100)(\text{vkg}/365)$$

Vade Sonu Değer: Alım satım yapılan kira sertifikalarının nominal değeri

Bileşik Getiri Oranı: Varsa değerlendirme gününde BIST’da valör tarihi işlemin valör tarihi ile aynı olan işlemlerin ağırlıklı ortalama getiri oranı, yoksa değerlendirme gününde BIST’da aynı gün valörlü gerçekleşen işlemlerin ağırlıklı ortalama getiri oranı, yoksa en son aynı gün valörlü olarak işlem gördüğü gündeki aynı gün valörlü işlemlerin ağırlıklı ortalama getiri oranı, bu da yoksa ihraç tarihindeki bileşik getiri oranıdır.

Vadeye Kalan Gün (VKG): İlgili kıymetin itfa tarihi ile valör tarihi arasındaki farktır.

Borsa dışı ileri valörlü işlemlerin değerlemesinde, işlemin aracısı tarafından hesaplanan güncel fiyat kotasyonu kullanılır. Karşı taraftan fiyat kotasyonu alınmadığı durumlarda borsa dışı işlemler için değerlendirme, ileri valörlü kira sertifikalarında, Borsada aynı valörde işlem geçti ise borsa fiyatı, Borsada işlem geçmedi ise son işlem tarihindeki borsa fiyatı üzerinden yapılır.

Borsa dışı, Türk Lirası cinsinden kira sertifikalarının değerlemesinde, işlemin aracısı tarafından hesaplanan güncel fiyat kotasyonu kullanılır. Karşı taraftan fiyat kotasyonu alınmadığı durumlarda değerlemede kullanılacak kirli fiyat, bir önceki günün kirli fiyatının ertesi iş gününe iç verimle iletilmesiyle bulunur.

6. Yarım İş Günlerinde Uygulanacak Esaslar:

Yurtiçinde ihraç edilen varlıklar için fiyat veri kaynağı olarak ilgili güne ait veri kaynağında belirtilen son bülten verileri kullanılır.